

Undervisningsmaterialer til podcastserien

VERDENS BEDSTE MÅL

Vejledning til brug af undervisningsmaterialet

Indholdsfortegnelse

Vejledning til brug af undervisningsmaterialet	Side 2
Afsnit 1: Relevant for alle fag	Side 3-4
Afsnit 2: Samfundsfag STX	Side 5-6
Afsnit 2: Samfundsfag EUD, EUX	Side 7-8
Afsnit 2: Historie STX	Side 9-10
Afsnit 2: Dansk EUD, EUX	Side 11-12
Afsnit 3: Psykologi STX	Side 13-14
Afsnit 3: Kulturforståelse EUD, EUX	Side 15-16
Afsnit 4: Fysik og kemi STX	Side 17-18
Afsnit 4: Naturfag Grundforløb 2 SOSU, EUD	Side 19-20
Afsnit 5: Finansiering EUD, EUX	Side 21-22
Afsnit 7: Samfundsfag PAU Hovedforløb EUD, EUX	Side 23-24
Afsnit 7: Samfundsfag STX	Side 25-26
Afsnit 8: Religion STX	Side 27-28
Afsnit 8: Psykologi PAU Hovedforløb	Side 29-30
Afsnit 8: Pædagogik PAU	Side 31-32
Afsnit 8: Kommunikation PAU	Side 33-34
Afsnit 8: Mødet med borgeren og patienten SSA	Side 35-36
Afsnit 9: Pædagogik PAU	Side 37-38
Afsnit 10: Natur og udeliv PAU Hovedforløb	Side 39-40
Afsnit 10: Psykologi STX	Side 41-42

Vejledning til brug af undervisningsmaterialet

Introduktion

Følgende undervisningsmaterialer er udviklet med udgangspunkt i podcasten "Verdens Bedste Mål - En podcastserie om bæredygtighed for unge, om unge og af unge". Materialerne er udviklet til brug på alle landets ungdomsuddannelser.

Undervisningsmaterialet er udviklet i et samarbejde mellem Randers Social- og Sundhedsskole, Tradium Erhvervsskole og Paderup Gymnasium.

Opbygning:

Undervisningsmaterialet er delt i to dele.

Det første del af undervisningsmateriale hører til podcastens prolog, og kan anvendes i alle fag og tænkes ind i undervisningen som passer dig.

Den anden del af undervisningsmaterialet er opbygget på to sider, hvor side et giver dig en kort præsentation af podcastafsnittet samt det tilknyttede verdensmål. Herudover vil du også kunne læse om fag, niveau, formål og kernestof.

På undervisningsmaterialets side 2 vil der være øvelser og arbejdsspørgsmål til eleverne, mens du også i nogen tilfælde kan finde forslag til supplerende materialer.

God fornøjelse!

Afsnit 1: Prolog: Håb en i håbløs verden

Præsentation af podcastafsnit:

FN's verdensmål er vigtige for alle unge! Det understreger ambassadør ved Verdens Bedste Nyheder Anna Jørgensen. I dette prolog afsnit forklarer hun, hvad FN's verdensmål er, hvorfor vi har dem - og hvad i alverden de kan bruges til i vores hverdag. Anna kommer desuden med et bud på, hvad man kan gøre, hvis man føler, at verden er lidt håbløs.

Tilknyttet verdensmål:

Alle 17 verdensmål

Afsnittets relation til FN's 17 verdensmål:

Afsnittet handler om en generel indføring i FN's verdensmål, samt hvorfor de er vigtige for os at forholde os til og arbejde med.

Fag:

Alle fag som beskæftiger sig med de øvrige podcastafsnit eller generelt har om FN's verdensmål. Afsnittet kan bruges som indledning til arbejdet med FN's verdensmål og alle øvrige podcastafsnit i serien Verdens Bedste Mål.

Niveau:

Tilpasses det specifikke niveau.

Forudsætninger:

Eleverne skal have hørt podcastafsnittet i podcastserien eller have haft en anden introduktion til FN's verdensmål, samt den tredobbelte bundlinje.

Formål:

At give eleverne indblik i betydningen af FN's verdensmål, så de på sigt kan udarbejde formidling, der informerer og inspirerer til bæredygtig adfærd og selv handler ud fra et bæredygtigt mindset.

Når der arbejdes med verdensmål, er det vigtigt, at eleverne får en forståelse for, at vi som enkelt individ ikke behøver at arbejde med og "favne" alle de 17 verdensmål og de 169 delmål. At gøre en lille forskel har også stor betydning.

Afsnit 1: Prolog: Håb en i håbløs verden

Øvelser:

Arbejdsspørgsmål til eleverne

1. FN's verdensmål

Hvad er formålet med FN's verdensmål?

Hvorfor er det vigtigt at have kendskab til FN's verdensmål?

2. FN's verdensmålsskole

Hvad betyder det at være en verdensmålsskole?

Har din skole særligt fokus på nogle af verdensmålene?

3. FN's verdensmål i hverdagen

Er der nogle verdensmål, der fylder mere i dit liv end andre? Hvis, hvorfor?

4. Den tre-dobbelte bundlinje

Hvad er social bæredygtighed?

Hvad er miljømæssig bæredygtighed?

Hvad er økonomisk bæredygtighed?

5. Spil verdensmålsspillet for at blive klogere på FN's verdensmål.

A) Download app'en på mobilen og print spillerpladen via PDF-filen i app'en. Derudover skal der bruges en terning, en holdfigur for hvert hold samt fem målbrikker pr. hold.

B) App'en tildeler holdet 2-4 af FN's verdensmål, og man skal svare rigtigt på spørgsmål om disse. Undervejs stødes der på dilemmaer og aktioner, der enten gør det lettere eller sværere at fuldføre missionen - præcis som i den virkelige verden.

Supplerende materialer:

[De 17 verdensmål \(Unesco ASP\)](#)

[FN's verdensmål \(EMU\)](#)

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Præsentation af podcastafsnit:

En ny undersøgelse peger på, at unge helst vil have deres nyheder gennem sociale medier som Tik Tok og Facebook. Men det er ikke altid til at gennemskue, hvad der er rigtigt og forkert, når man får sin viden om verdenen på sociale platforme. Frie medier og en åben, fælles samfundsdebat er forudsætninger for at have et demokrati og stærke institutioner, og derfor er det et problem, når den fælles samtale udfordres af begreber som fake news og digitale ekkokamre.

Professor Vincent Hendricks giver os sandheden om falske nyheder, mens Klara og Astrid fra Paderup Gymnasium fortæller om nyheder i deres hverdag samt deltager i en skæv gættekonkurrence med både sande og falske nyheder.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 16

Afsnittets relation til verdensmål 16:

Verdensmål 16 handler om, at alle skal kunne leve trygge og fredelige liv i inkluderende samfund, hvor der er tillid mellem borgere, institutioner og politikere. Denne tillid, som vores demokrati er opbygget af, kan blive truet og brudt af for eksempel falske nyheder, og derfor er det vigtigt, at have viden om emnet og dets betydning.

Fag:

Samfundsfag (STX)

Niveau:

A, B og C

Forudsætninger:

Eleverne skal være sporet ind på FN's verdensmål og specifikt verdensmål 16 og emnet kildekritik.

Formål + kernestof:

At give eleverne indblik i vigtigheden af at forholde sig kritisk og analytisk til de forskellige kilder, de gør brug af.

At eleverne kan anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger.

Politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund.

Politisk meningsdannelse og medier, herunder adfærd på de sociale medier.

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Øvelser

Eksempler på fake news:

- A. Find eksempler på fake news på nettet.
- B. Diskutér, hvordan man afslører, at det er fake news.

Faren ved fake news

- A. Hvad er risikoen ved fake news?
- B. Kom med eksempler.

Kildekritik vs. fake news:

- A. Hvordan kan man tjekke om noget er sandt eller falskt?
- B. Kom med flere bud end Vincent Henricks. Tænk på de kildekritiske begreber fra historiefaget. Hvilke begreber er relevante i forhold til fake news.

Kildekritik-plakat:

- A. I grupper laves en plakat, hvor de kildekritiske begreber, der er relevante i forhold til fake news, illustreres eller forklares. Der skal tænkes både i lækkert design, grafisk flair og pædagogisk formidling.
- B. Afstemning til sidst. Hvilke plakater er bedst? Hvorfor vandt den?

Supplerende materialer:

[De 17 verdensmål \(Unesco ASP\)](#)

[FN's verdensmål \(EMU\)](#)

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Præsentation af podcastafsnit:

En ny undersøgelse peger på, at unge helst vil have deres nyheder gennem sociale medier som Tik Tok og Facebook. Men det er ikke altid til at gennemskue, hvad der er rigtigt og forkert, når man får sin viden om verdenen på sociale platforme. Frie medier og en åben, fælles samfundsdebat er forudsætninger for at have et demokrati og stærke institutioner, og derfor er det et problem, når den fælles samtale udfordres af begreber som fake news og digitale ekkokamre.

Professor Vincent Hendricks giver os sandheden om falske nyheder, mens Klara og Astrid fra Paderup Gymnasium fortæller om nyheder i deres hverdag samt deltager i en skæv gættekonkurrence med både sande og falske nyheder.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 16

Afsnittets relation til verdensmål 16:

Verdensmål 16 handler om, at alle skal kunne leve trygge og fredelige liv i inkluderende samfund, hvor der er tillid mellem borgere, institutioner og politikere. Denne tillid, som vores demokrati er opbygget af, kan blive truet og brudt af for eksempel falske nyheder, og derfor er det vigtigt at have viden om emnet og dets betydning.

Fag:

Samfundsfag (PAU Hovedforløb, EUD, EUX)

Niveau:

C

Forudsætninger:

Eleverne skal være sporet ind på FN's verdensmål og specifikt verdensmål 16 og emnet kildekritik.

Formål + kernestof:

Eleverne får indblik i vigtigheden af at forholde sig kritisk og analytisk til de forskellige kilder, som de selv lokaliserer og anvender i deres projekter.

Indsamle og kritisk vurdere forskellige informationskilder, formulere samfundsfaglige spørgsmål og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere enkle, faglige sammenhænge.

Politiske institutioner og beslutningsprocesser samt mediernes indflydelse. Den teknologiske udvikling.

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Øvelser

Walk and listen:

Eleverne skal høre podcasten som et brainbreak i løbet af undervisningsdagen

A. Find en nyhed på de sociale medier, som du er i tvivl om er sand eller ej. Vurder om nyheden er sand ud fra følgende spørgsmål

B. Kommer nyheden fra et medie, du kender?

Hvis det er et af de kendte medier, er der normalt ikke problemer. Men hvis du aldrig har hørt om mediet, skal du være ekstra forsigtig. Undersøg netadressen, afsender oplysninger og søg på mediets navn.

C. Er nyheden på flere medier?

Hvis en nyhed er på flere eller mange af de kendte medier, er der normalt ikke noget problem. Men hvis du kun kan finde nyheden et enkelt sted, skal du være forsigtig.

Ser det mærkeligt ud?

Se efter om der er mange stavfejl og engelske ord. Kig på om overskrift, tekst og billeder passer sammen.

D. Er nogen citeret i historien, og hvem er de?

Undersøg om citaterne giver mening, prøv eventuelt at søge på citaterne. Måske dukker de op andre steder i en helt anden sammenhæng. Så skal du være på vagt.

E. Lyder det simpelthen for vildt?

Nogle gange er historien simpelthen bare for vild. Og så skal du være forsigtig, for så mange vilde historier er der heller ikke.

Supplerende materiale:

[Erkan Özden: Falske nyheder, ebog 2017](#)

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Præsentation af podcastafsnit:

En ny undersøgelse peger på, at unge helst vil have deres nyheder gennem sociale medier som Tik Tok og Facebook. Men det er ikke altid til at gennemskue, hvad der er rigtigt og forkert, når man får sin viden om verdenen på sociale platforme. Frie medier og en åben, fælles samfundsdebat er forudsætninger for at have et demokrati og stærke institutioner, og derfor er det et problem, når den fælles samtale udfordres af begreber som fake news og digitale ekkokamre.

Professor Vincent Hendricks giver os sandheden om falske nyheder, mens Klara og Astrid fra Paderup Gymnasium fortæller om nyheder i deres hverdag samt deltager i en skæv gættekonkurrence med både sande og falske nyheder.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 16

Afsnittets relation til verdensmål 16:

Verdensmål 16 handler om, at alle skal kunne leve trygge og fredelige liv i inkluderende samfund, hvor der er tillid mellem borgere, institutioner og politikere. Denne tillid, som vores demokrati er opbygget af, kan blive truet og brudt af for eksempel falske nyheder, og derfor er det vigtigt at have viden om emnet og dets betydning.

Fag:

Historie (STX)

Niveau:

A

Forudsætninger:

Eleverne skal være sporet ind på FN's verdensmål og specifikt verdensmål 16 og emnet kildekritik.

Formål + kernestof:

At give eleverne indblik i vigtigheden af at forholde sig kritisk og analytisk til de forskellige kilder, de gør brug af. At eleverne kan anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie.

Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv.

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Øvelser:

Eksempler på fake news

- A. Find eksempler på fake news på nettet
- B. Diskutér, hvordan man afslører at det er fake news.

Faren ved fake news

- A. Hvad er risikoen ved fake news?
- B. Kom med eksempler.

Kildekritik vs. fake news

- A. Hvordan kan man tjekke om noget er sandt eller falskt?
- B. Kom med flere bud end Vincent Henricks. Tænk på de kildekritiske begreber fra historiefaget. Hvilke begreber er relevante i forhold til fake news.

Kildekritik-plakat

- A. I grupper laves en plakat, hvor de kildekritiske begreber, der er relevante i forhold til fake news, illustreres eller forklares. Der skal tænkes både i lækkert design, grafisk flair og pædagogisk formidling.
- B. Afstemning til sidst. Hvilke plakater er bedst? Hvorfor vandt den?

Supplerende materialer:

<https://emu.dk/htx/studieomraadet/informationssoegning/kildekritik-paa-nettet>

<https://www.dr.dk/nyheder/viden/tech/forsker-stil-krav-til-sociale-medier-mod-fake-news#!/>

<https://ritzau.com/fake-news-kontra-trovaerdige-nyheder/>

Video om Verdensmål 16 - https://youtu.be/wk3aR_0nWO

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Præsentation af podcastafsnit:

En ny undersøgelse peger på, at unge helst vil have deres nyheder gennem sociale medier som Tik Tok og Facebook. Men det er ikke altid til at gennemskue, hvad der er rigtigt og forkert, når man får sin viden om verdenen på sociale platforme. Frie medier og en åben, fælles samfundsdebat er forudsætninger for at have et demokrati og stærke institutioner, og derfor er det et problem, når den fælles samtale udfordres af begreber som fake news og digitale ekkokamre.

Professor Vincent Hendricks giver os sandheden om falske nyheder, mens Klara og Astrid fra Paderup Gymnasium fortæller om nyheder i deres hverdag samt deltager i en skæv gættekonkurrence med både sande og falske nyheder.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 16

Afsnittets relation til verdensmål 16:

Verdensmål 16 handler om, at alle skal kunne leve trygge og fredelige liv i inkluderende samfund, hvor der er tillid mellem borgere, institutioner og politikere. Denne tillid, som vores demokrati er opbygget af, kan blive truet og brudt af for eksempel falske nyheder, og derfor er det vigtigt at have viden om emnet og dets betydning.

Fag:

Dansk (HHX, HTX, EUX)

Niveau:

A

Forudsætninger:

Eleverne skal være sporet ind på FN's verdensmål og specifikt verdensmål 16 og emnet kildekritik.

Formål + kernestof:

Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster. Perspektivere tekster ud fra idéen om fagets stofområder og viden om kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede sammenhænge. Demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger.

Øvrige multimodale tekster, fagtekster, herunder journalistik, digitale kommunikationsformer, medieanalytiske begreber og metoder.

Afsnit 2: Sandheden om falske nyheder

Øvelser:

Podcast

- A. Lytte podcastafsnittet i fællesskab eller som en gå- og lytteøvelse.
- B. Find eksempler på fake news.

Hvad er Fake News

- A. Diskuter med afsæt i læste artikel og podcastafsnittet, hvordan man afslører, at det er fake news.
- B. Redegør for Vincent Hendricks synspunkter.

Analyse af artikel

- A. Find en artikel på Rokokoposten.dk
- B. Analyser artiklens brug af appelformer, nyhedskriterier, nyhedstrekanten og vinkling.

Skriv om en falsk nyhed

- A. Skriv en artikel om en falsk nyhed, emnet må du selv vælge. Den skal ligne en rigtig artikel i sin udformning, med rubrik, underrubrik, fiktive citater og lignende. Din artikel skal være bygget op efter nyhedstrekanten, og den skal opfylde nyhedskriterierne.

Supplerende materiale:

Fra ord til jord verdensmål i dansk af Tony S. Andersen og Rasmus Storm

Den vigtigste historie: <https://www.verdensmaalene.dk/undervisning/den-vigtigste-historie-dansk>

"Den Vigtigste Historie" er et dilemmaspil om nyhedsformidling i en globaliseret verden.

Plakat om Fake News (bibliotekerne.dk), den kan hænges op i klasselokalet

Afsnit 3: Klædt på til livet

Præsentation af podcastafsnit:

Hvis vi skal passe på klimaet, så skal vi forbruge mindre helt generelt. Men hvorfor køber vi ofte billigt – og ikke bæredygtigt tøj? Og hvorfor tager vi hele tiden de forkerte valg, når vi godt ved, hvad man 'bør' gøre, hvis man skal passe på klimaet?

Svaret finder vi i socialpsykologien, teorier om identitetsdannelse samt kognitionspsykologi.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 12

Afsnittets relation til verdensmål 12:

Verdensmål 12 handler om at sikre et ansvarligt forbrug af jordens knappe ressourcer og styrke bæredygtige produktionsformer uden at gå på kompromis med en anstændig levestandard.

En reduktion af klimaaftrykket kan opnås ved at nedsætte forbruget af materielle goder, fokusere på genbrug og samtidigt skabe produktionsveje, der er bæredygtige og effektive. Dermed sikres en bæredygtig udvikling og økonomisk vækst.

Fag:

Psykologi

Niveau:

C

Forudsætninger:

For at eleverne kan lave øvelserne til podcasten, er det en fordel, hvis de har et grundlæggende kendskab til kognitiv psykologi, evolutionspsykologi og socialpsykologi.

Formål + kernestof:

Formålet med øvelserne er, at elever får mere indgående viden om, hvordan holdninger skabes og forandres, og hvorfor disse forandringer er så svære at skabe. Formålet knytter sig altså dels til en almen viden om emnet og dels til den selvindsigt, dette kan medføre.

Eleverne skal kunne redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst.

Eleverne skal kunne vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger.

Afsnit 3: Klædt på til livet

Øvelser:

A. Hvad danner baggrund for vores holdninger og vaner?

Teori og øvelser om holdningers tre komponenter. Hvorfor er holdninger så svære at ændre? Hvad betyder følelser? Og hvad betyder vores sociale relationer, hvis vi skal skabe holdningsændringer?

B. Dilemmaspil om forholdet mellem holdninger og handlinger.

Herunder kan mere teori om de psykologiske barrierer fra podcasten inddrages.

C. Teori og øvelser om kognitive biases

D. Teori og øvelser om nudging

Hvordan kan man hjælpe adfærdsændringer på vej?

E. Klimaangst?

Hvilke faktorer har betydning for, om vi er bange for fremtidens klimascenarie? Teori og øvelser om optimistisk og pessimistisk forklaringsstil.

Supplerende materialer

Diverse grundbøger til psykologi C

<https://www.linkedin.com/pulse/b%C3%A6redygtighed-klimakrisen-5-barrierer-der-st%C3%A5r-i-bjarn%C3%B8-rasmussen/?originalSubdomain=dk>

<https://videnskab.dk/kultur-samfund/klimastrejke-kan-flytte-holdninger-mest-af-alt-din-egen>

<https://videnskab.dk/kultur-samfund/nudging-er-ikke-kaerlige-puf>

<https://videnskab.dk/kultur-samfund/klimaangst-her-er-forskernes-raad-til-at-faa-haabet-tilbage>

<https://emu.dk/verdensmaal>

Afsnit 3: Klædt på til livet

Præsentation af podcastafsnit:

Hvis vi skal passe på klimaet, så skal vi forbruge mindre helt generelt. Men hvorfor køber vi ofte billigt – og ikke bæredygtigt tøj? Og hvorfor tager vi hele tiden de forkerte valg, når vi godt ved, hvad man 'bør' gøre, hvis man skal passe på klimaet?

Svaret finder vi i socialpsykologien, teorier om identitetsdannelse samt kognitionspsykologi.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 12

Afsnittets relation til verdensmål 12:

Verdensmål 12 handler om at sikre et ansvarligt forbrug af jordens knappe ressourcer og styrke bæredygtige produktionsformer uden at gå på kompromis med en anstændig levestandard.

En reduktion af klimaaftrykket kan opnås ved at nedsætte forbruget af materielle goder, fokusere på genbrug og samtidigt skabe produktionsveje, der er bæredygtige og effektive. Dermed sikres en bæredygtig udvikling og økonomisk vækst.

Fag:

Kulturforståelse

Niveau:

C

Forudsætninger:

Undervisning i begreber indenfor forbrugeradfærd, identitet, marketing og kulturelle fællesskaber.

Formål + kernestof:

Eleverne skal kunne identificere og beskrive kulturelle udtryk, redegøre for og anvende forskellige kulturbegreber og -teorier, reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturel proces og demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Kulturelle udtryksformer i tid og rum. Teorier om kultur og identitet. Interaktion og kommunikation inden for og på tværs af kulturer.

Afsnit 3: Klædt på til livet

Øvelser:

Med udgangspunkt i podcastserien Verdens Bedste Mål er formålet at sætte fokus på bæredygtighed, og denne lektion har fokus på forbrugerens kulturelle rolle.

Arbejdet med forbrugeradfærd skal bidrage til elevens omverdensforståelse gennem blandt andet udviklingen af en kritisk-analytisk sans, refleksionsevne, at orientere sig og deltage aktivt i et demokratisk samfund. I arbejdet beskæftiger eleven sig med kulturelle udtryk og værdier samt identitetsdannelse som en kulturel proces.

Podcast

- Lytte til podcastafsnittet i fællesskab eller som en gå- og lytteøvelse.
- Find eksempler på deltagernes overvejelser om forbrug.

Storytelling og kulturelle markører

- Redegør for begreberne socialt konstrueret identitet, storytelling og kulturelle markører.
- Beskriv, hvordan kulturelle markører kan påvirke menneskers forbrug.

Forbrugets symbolske betydning

- Redegør for Birgit Andersens synspunkter.
- Diskuter med afsæt i relevante faglige begreber, og podcastafsnittet, forbrugets symbolske betydning.

Gruppearbejde

- Forestil jer, at I ejer en virksomhed, der sælger tøj til unge i aldersgruppen 16-24 år. Hvordan vil I markedsføre jeres nye bæredygtige produkt? Tag udgangspunkt i begreberne social konstrueret identitet, storytelling og kulturelle markører.

Øvelserne er udarbejdet, så de passer til et undervisningsmodul på 90 minutter, modulet kan indgå som en del af et helt forløb om for eksempel forbrugeradfærd eller FN's Verdensmål. Podcastafsnittene kan stå alene, men kan med fordel indtænkes i en større faglig kontekst, hvor du som underviser udvælger yderligere relevante temaer.

Supplerende materialer

Læs mere om verdensmål 12: <https://www.verdensmaal.org/12-ansvarligt-forbrug-og-produktion>

Afsnit 4: Plastic Fantastic

Præsentation af podcastafsnit:

Der er plastik alle vegne i vores hverdag - fra sodavandsflasken vi sender til genbrug, til plastikbøtter eller plastikposer. Det er nemlig et meget holdbart materiale, og plastik kan genanvendes mange gange, hvis man behandler det rigtigt. Men hvis man ikke genbruger plastik på den rigtige måde, så ender plastikken som forurening i naturen.

Hos virksomheden MAKEEN Energy får vi fortællingen om, hvordan plastik fra hverdagen genanvendes forsvarligt. Du får også gode råd til, hvad du selv kan gøre i din hverdag.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 12

Afsnittets relation til verdensmål 12:

Verdensmål 12 handler om at sikre et ansvarligt forbrug af jordens knappe ressourcer og styrke bæredygtige produktionsformer uden at gå på kompromis med en anstændig levestandard.

En reduktion af klimaaftrykket kan opnås ved at nedsætte forbruget af materielle goder, fokusere på genbrug og samtidigt skabe produktionsveje, der er bæredygtige og effektive. Dermed sikres en bæredygtig udvikling og økonomisk vækst.

Fag:

Fysik & Kemi (STX)

Niveau:

B & C

Forudsætninger:

Eleverne skal gerne have grundlæggende kendskab til strukturformler og carbonhydrider.

Formål + kernestof:

Anvende fagbegreber, fagsprog og metoder til at beskrive simple kemiske problemstillinger. Gennemføre kvalitativt eksperimentelt arbejde med simpelt laboratorieudstyr under hensyntagen til laboratoriesikkerhed. Indsamle og efterbehandle iagttagelser og resultater fra eksperimentelt arbejde, dokumentere eksperimentelt arbejde mundtligt og skriftligt, herunder forklare simple sammenhænge mellem det eksperimentelle arbejde og den tilknyttede teori. Demonstrere viden om kemis identitet og metoder samt anvende fagets viden og metoder til at undersøge og beskrive enkle problemstillinger med kemisk indhold fra hverdagen

Kemisk fagsprog, herunder kemiske formler, kemiske bindingstyper simple organiske molekylers opbygning, navngivning, egenskaber og anvendelse, carbonhydrider (B), eksempel på makromolekyler (B), stofidentifikation ved kvalitative analyser (B)

Afsnit 4: Plastic Fantastic

Øvelser:

A. Hverdagens plasttyper

Se vedhæftede øvelsesvejledning (20-30 minutter)

B. Identifikation af plast

Se vedhæftede øvelsesvejledning (30-45 minutter)

C. Ansvarlig og bæredygtig produktion

At stoppe den globale plastforurening kræver, at vi ændrer de lokale, nationale og globale produktions- og forbrugsprocesser. Omvendt er brugen af plast så afgørende for vores hverdag og samfundets funktion, at der skal meget omfattende løsninger til, hvis vi skal ændre adfærd. Dette er en udfordring...

D. Se videoen: <https://youtu.be/4jORau0V62c> (Varighed: 5:49)

E. Hvad går 'Vugge til vugge' ud på, og hvordan adskiller det sig fra 'Vugge til grav', når vi taler om produktion af plast?

F. Afsluttende arbejdsspørgsmål:

- Hvad er plast?
- Hvilke muligheder er der for genanvendelse af plast?
- Hvordan undgår vi, at plast belaster miljøet?
- Hvilke alternativer til plast kan være en løsning på de miljømæssige udfordringer?
- Hvad kan politikerne gøre?
- Hvad kan lokalsamfundet gøre?
- Hvad kan du gøre?

Supplerende materialer:

[En verden af plastik – plastik overalt](#)

[En verden af plastik - løsninger](#)

Afsnit 4: Plastic Fantastic

Præsentation af podcastafsnit:

Der er plastik alle vegne i vores hverdag - fra sodavandsflasken vi sender til genbrug, til plastikbøtter eller plastikposer. Det er nemlig et meget holdbart materiale, og plastik kan genanvendes mange gange, hvis man behandler det rigtigt. Men, hvis man ikke genbruger plastik på den rigtige måde, så ender plastikken som forurening i naturen.

Hos virksomheden MAKEEN Energy får vi fortællingen om, hvordan plastik fra hverdagen genanvendes forsvarligt. Du får også gode råd til, hvad du selv kan gøre i din hverdag.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 12

Afsnittets relation til verdensmål 12:

Verdensmål 12 handler om at sikre et ansvarligt forbrug af jordens knappe ressourcer og styrke bæredygtige produktionsformer uden at gå på kompromis med en anstændig levestandard.

En reduktion af klimaaftrykket kan opnås ved at nedsætte forbruget af materielle goder, fokusere på genbrug og samtidigt skabe produktionsveje, der er bæredygtige og effektive. Dermed sikres en bæredygtig udvikling og økonomisk vækst.

Fag:

Naturfag (Grundforløb 2)

Niveau:

F & E

Forudsætninger:

Eleven læser kap. 9 i Naturfag Niv. F og E., herunder særlig opmærksomhed på afsnittet om faresymboler og miljømærker.

Eleven medbringer egne forskellige former for plastik fra hjemmet.

Formål + kernestof:

At eleven lærer om bæredygtig produktion, (gen)anvendelse og bortskaffelse af de forskellige former for plastik, der findes i såvel vores hverdag som på vores arbejdspladser – dette både som privat forbruger og samfundsborger, og som professionel medarbejder i eksempelvis industri, detail eller sundhedssektoren.

Eleven kan arbejde sikkerhedsmæssigt korrekt med udstyr og kemikalier

Eleven kan diskutere fagets betydning for den teknologiske udvikling og for dets påvirkning af mennesket, erhverv og samfund

Kemikalier og sikkerhed, syrer, baser og pH-måling

Afsnit 4: Plastic Fantastic

Øvelser:

A. Eleven gør sig overvejelser omkring, hvilke forskellige former for plastik der findes i eget hjem – kig i eksempelvis køleskab, badeværelsesskabe og blandt rengøringsmidler i sit hjem.

B. Med udgangspunkt i elevens egne plastiktyper, kigges der efter miljømærker. Dernæst besvares disse to spørgsmål:

- Hvad hedder Danmarks officielle miljømærker?
- Hvad betyder det, at et produkt er miljømærket?

C. Affaldssortering

- Hvor mange affaldsfraktioner skal vi sortere i, i Danmark?
- Hvorfor er det vigtigt, at vi affaldssorterer korrekt?

D. Genanvendelse

- Hvad betyder cirkulære forbrugsmønstre?
- Hvad betyder deponering?
- Hvad betyder genudvinding?
- Hvad betyder råmateriale?

C. Multiple choice quiz om plastik på det interaktive bord/gulv

Følgende spørgsmål besvares via det interaktive bord/gulv (Varighed: ca. 15 minutter)

- Hvad sker der, hvis man ikke genbruger plastik på den rigtige måde?
- Hvad handler verdensmål 12 om?
- Vælg to korrekte plastiktyper
- Hvad kan man for eksempel bruge plastikaffald til?
- Hvad er pyrolyse?
- Ved brug af PP plastik til pyrolyse kan man?
- Hvad er PP plastik?
- Hvor meget plastik spiser vi ugentligt gennem madvarer?

Afsnit 5: Kvinde, kend din investering

Præsentation af podcastafsnit:

Generelt er der et løn gab mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet, og også på investeringsfronten er det typisk mænd, der tjener flest penge.

Men lige nu ses der også en bølge af unge kvinder, som begynder at investere – og de investerer ofte grønt.

I afsnittet her hører vi en ekspert forklare, hvorfor mænd og kvinder ikke står ens økonomisk i det nuværende arbejdsmarked.

Herudover følger vi, hvordan to kvindelige elever selv starter op på en investeringsplatform, mens der også er gode råd til alle andre, som gerne vil i gang.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 10

Afsnittets relation til verdensmål 10:

Formålet med podcasten er at fremme kvinders lyst til privatinvesteringer. Dette kan medvirke til at reducere gabet i den gennemsnitlige indtægtsforskel mellem mænd og kvinder på investeringsfronten, hvor det typisk er mænd, der tjener flest penge.

Fag:

Finansiering

Niveau:

B & C

Forudsætninger:

Præsenter formålet med forløbet, (se evt. ovenfor: Afsnittets relation til verdensmålet)

Hør podcasten #5: Kvinde, kend din investering.

Informere om arbejdsform, krav til produkt og evt. præsentation.

Formål + kernestof:

At styrke elevens innovative, kreative, analytiske og kritiske beredskab til at kunne løse opgaver og møde udfordringer, som eleven møder i erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.

At fremme elevernes selvstændighed og tillid til at kunne diskutere og tage stilling til samfundsmæssige problemstillinger på et fagligt kvalificeret niveau.

At udvikle elevernes evne til at analysere, vurdere og formidle problemstillinger omkring finansielle investeringer.

At bidrage til udviklingen af elevernes almendannelse ved at skærpe elevernes forståelse af sig selv som individer og borgere i et åbent markedsøkonomisk og demokratisk samfund.

Afsnit 5: Kvinde, kend din investering

Øvelser:

A. I starten af podcasten fortæller en af kvinderne, at økonomi for hende betyder stabilitet, sikkerhed og frihed. Giv eksempler på, hvad stabilitet, sikkerhed og frihed kunne betyde i dit eget liv. Både nu og i fremtiden.

B. I podcasten nævnes to hovedårsager til, at mænd i gennemsnit tjener 12,7 % mere end kvinder. Redegør for de to hovedårsager hertil - og hvad de mere præcist dækker over
Tip! Se evt. <https://kvinfol.dk/ligeloen>

C. Redegør for, hvad en aktie er. Forklar også, hvordan man kan både tjene og tabe på at investere i aktier.

D. Redegør for andre typer af investeringer, man kan foretage? Vurder også deres risiko og mulighed for afkast i forhold til at investere i aktier. Tip! Søg selv informationer: For eksempel: Hvad er den bedste investering historisk set?

E. Hvilke tre investeringsråd giver Ann-Christina Lykke Motzfeldt i podcasten? Og hvorfor er de vigtige?

F. Giv eksempler på, hvordan man kan diversificere sin samlede investering. Kom blandt andet ind på begrebet "aktieindeks". Tip! Se evt. Sydinvests investeringshåndbog

G. Redegør for begrebet "investeringsprofil".

H. Sydbank opererer med "fem investeringsprofiler. Hvilken profil synes du, der passer bedst på dig selv og hvorfor?

I. Forklar hvad det betyder, at "en virksomhed går konkurs". Redegør også for hvilke konsekvenser det har for en privat investor, der har købt aktier i virksomheden.

J. Vælg og undersøg tre aktier i det danske C25-indeks (Se vejledning).

Supplerende materialer:

Video om Verdensmål 5 - <https://www.youtube.com/watch?v=0oUIBtJgkas>

Aktiespil - aktiedysten.dk

Opret et gratis aktiespil, inviter dine venner og kæmp om titlen som den bedste investor.

Jyske Bank - jyskebank.dk/privat/investering

Nordnet - Nordnet.dk - Det er denne platform, der anvendes i podcasten.

Sydbank - sydbank.dk/landingpage/aktiespil

Seks videoer om, hvordan man læser en virksomheds regnskab.

Afsnit 7: Mit køn bestemmer ikke min uddannelse!

Præsentation af podcastafsnit:

Karoline og Lærke uddanner sig til tømrer, og de går i en klasse fyldt med drenge. Samtidig er David den eneste dreng i en klasse, hvor man uddanner sig til frisør.

De tre elever går på den måde mod strømmen, når det handler om uddannelse, og de fortæller i podcasten her om, hvordan det føles i hverdagen, og hvordan de dagligt bliver mødt med fordomme.

I Danmark har vi et kønsopdelt arbejdsmarked, og det er problematisk på flere måder, fortæller Henriette Laursen, direktør i Kvininfo. Hun kommer desuden med bud på, hvordan vi kan ændre det.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 5

Afsnittets relation til verdensmål 5:

Verdensmål 5 handler om ligestilling mellem kønnene og fokuserer blandt andet på lige adgang til uddannelse. Nogle uddannelser bliver betragtet som "mandefag" eller "kvindefag", og det kan måske afskrække kommende studerende fra at blive optaget på deres drømmestudie.

Fag:

Samfundsfag (EUD, EUX)

Niveau:

C

Forudsætninger:

Elever skal have kendskab til Verdensmålene, de skal kunne diskutere en aktuel problemstilling og overveje deres eget uddannelsesvalg.

Formål + kernestof:

At give eleverne indblik i vigtigheden af at skabe uddannelsesmiljøer, der tilgodeser ligestilling mellem kønnene.

Anvende viden og begreber om den teknologiske udvikling, samfundsudviklingen og socialiseringsmønstre til at diskutere samfundsmæssige problemer inden for eget uddannelsesområde.

Rettigheder og pligter i et demokratisk samfund og ligestilling mellem kønnene, samt arbejdsmarkedspolitik.

Afsnit 7: Mit køn bestemmer ikke min uddannelse!

Øvelser:

Eksempler

- A. Kom med eksempler på kønsroller og kønsrollemønstre du oplever i din hverdag.
- B. Er din uddannelse et eksempel på en kønsopdelt uddannelse
- C. Hvad er der af forskelle på antallet af mænd og kvinder i den private og offentlige sektorer?

Podcasten

- A. Gør rede for hvad det vertikale og det horisontale kønsopdelte arbejdsmarked er, og hvordan det kommer til udtryk i din oplæring?
- B. Problemet med det kønsopdelte arbejdsmarked.
- C. Hvorfor er det kønsopdelte arbejdsmarked et problem?
- D. Hvad skal der ifølge Henriette Laursen til for at ændre det kønsopdelte arbejdsmarked?

Øvelse

- A. Hvilke mulige årsager kan der være til, at arbejdsmarkedet er kønsopdelt? Tag udgangspunkt i artiklen: "Traditionelle kønsroller kendetegner stadig unges studievalg."
- B. Hvilke fordomme, positive eller negative, har du selv mødt i forbindelse med dit uddannelsesvalg?
- C. Vurder hvilke mulige indgreb og løsninger der kan udligne de store kønsforskelle i din branche.

Ligelønsloven

- A. Hvis der er mere tid, kan man læse ligelønsloven og sammenligne den med data fra OECD (begge i link) og diskutere om loven har sin virkning.

Supplerende materialer:

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/traditionelle-koensroller-kendetegner-stadig-unges-studievalg>

<https://danskelove.dk/ligelønsloven>

<https://kvinfol.dk/ligeloen/>

<https://data.oecd.org/earnwage/gender-wage-gap.htm>

Afsnit 7: Mit køn bestemmer ikke min uddannelse!

Præsentation af podcastafsnit:

Karoline og Lærke uddanner sig til tømrer, og de går i en klasse fyldt med drenge. Samtidig er David den eneste dreng i en klasse, hvor man uddanner sig til frisør.

De tre elever går på den måde mod strømmen, når det handler om uddannelse, og de fortæller i podcasten her om, hvordan det føles i hverdagen, og hvordan de dagligt bliver mødt med fordomme.

I Danmark har vi et kønsopdelt arbejdsmarked, og det er problematisk på flere måder, fortæller Henriette Laursen, direktør i Kvininfo. Hun kommer desuden med bud på, hvordan vi kan ændre det.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 5

Afsnittets relation til verdensmål 5:

Verdensmål 5 handler om ligestilling mellem kønnene og fokuserer blandt andet på lige adgang til uddannelse. Nogle uddannelser bliver betragtet som "mandefag" eller "kvindefag", og det kan måske afskrække kommende studerende fra at blive optaget på deres drømmestudie.

Fag:

Samfundsfag (STX)

Niveau:

A, B og C

Forudsætninger:

Elever skal have kendskab til Verdensmålene, de skal kunne diskutere en aktuel problemstilling og overveje deres eget uddannelsesvalg.

Formål + kernestof:

Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå.

Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv.

Afsnit 7: Mit køn bestemmer ikke min uddannelse!

Øvelser:

Eksempler

- A. Kom med eksempler på kønsroller og kønsrollemønstre, du oplever i din hverdag.
- B. Er din uddannelse et eksempel på en kønsopdelt uddannelse?
- C. Hvad er der af forskelle på antallet af mænd og kvinder den private og offentlige sektorer?

Podcasten

- A. Gør rede for hvad det vertikale og det horisontale kønsopdelte arbejdsmarked er, og hvordan det kommer til udtryk i din oplæring?
- B. Hvad er problemet med det kønsopdelte arbejdsmarked?
- C. Hvorfor er det kønsopdelte arbejdsmarked et problem?
- D. Hvad skal der ifølge Henriette Laursen til for at ændre det kønsopdelte arbejdsmarked?

Problemet med det kønsopdelte arbejdsmarked

- A. Hvorfor er det kønsopdelte arbejdsmarked et problem?
- B. Hvad skal der ifølge Henriette Laursen til for at ændre det kønsopdelte arbejdsmarked?

Øvelse

- A. Hvilke mulige årsager kan der være til, at arbejdsmarkedet er kønsopdelt? Tag udgangspunkt i artiklen: " Traditionelle kønsroller kendetegner stadig unges studievalg."
- B. Hvilke fordomme, positive eller negative, har du selv mødt i forbindelse med dit uddannelsesvalg?
- C. Vurder hvilke mulige indgreb og løsninger der kan udligne de store kønsforskelle i din branche.

Ligelønsloven

- A. Hvis der er mere tid, kan man læse ligelønsloven og sammenligne den med data fra OECD (begge i link) og diskutere om loven har sin virkning.

Supplerende materialer:

<https://danskelove.dk/ligelønsloven>

<https://kvinfo.dk/ligeloen/>

<https://data.oecd.org/earnwage/gender-wage-gap.htm>

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Præsentation af podcastafsnit:

Som både pædagogisk assistent, social- og sundhedsassistent og almindelig borger er egenskaber som nysgerrighed, tolerance og åbenhed ekstremt vigtige i mødet med andre.

Men nogle gange er det nemmere i teori end praksis – for mødet med mennesker der er fysisk, psykisk eller holdningsmæssigt anderledes end os selv kan skubbe til vores grænser.

Maria på 25 år og Stina på 34 år går begge på en social- og sundhedsskole, og de mødes i podcasten med Antoinett Pharao, som har muskelsvind.

Antoinett svarer ærligt på alle spørgsmål - fra sygdom og sex til livet med hjælpere og tanker om livskvalitet.

Vi skal også høre fra tidligere folketingspolitiker og nu stifter af foreningen brobyggerne Özlem Cekic. Hun har startet konceptet dialogkaffe op, og her mødes hun med mennesker, som hun er uenige med for at drikke en kop kaffe og tage en snak.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 10

Afsnittets relation til verdensmål 10:

Verdensmål 10 handler om mindre ulighed, om forståelse for andres forudsætninger og muligheder i tilværelsen. Det at møde en anden person, der har andre livsvilkår end én selv, kan skabe nye indsigter og læring om tillid og medmenneskelighed.

Fag:

Religion (STX)

Niveau:

B & C

Forudsætninger:

Eleverne skal have kendskab til verdensmålene, og de skal have kendskab til religiøs og sekulær etik.

Formål + kernestof:

At give eleverne indblik i hvordan deres og andres holdninger er præget af religiøs og sekulær etik.

Anvende og kombinere viden og kundskab fra fagets disciplin til at karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans.

Kristendom og etik.

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Øvelser:

Podcasten

A. Hvilke udfordringer giver Antoniett Pharaos muskelsvindssygdom hende i mødet med andre mennesker?

B. Hvad var formålet med "dialogkaffe"?

C. Hvorfor er åbenhed og nysgerrighed vigtige elementer i mødet med andre?

K.E. Løgstrup

A. Læs om Løgstrups etiske fordring (i link)

B. Hvad mener Løgstrup, når han skriver, at:

1. ..."Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre, uden at han holder noget af dets liv i sin hånd"?
2. "Alt, hvad du vil, at de andre skal gøre imod dig, det skal du gøre imod dem"?
3. "Den er alt andet end en lunken regel om at gøre gengæld. Den forlanger, at vi skal fantasere os til, hvordan vi ville ønske, der blev handlet imod os, hvis vi var i den andens sted for så aktuelt at handle imod den anden på den måde"?

C. Er der ligheder mellem Özlem Cekics "dialogkaffe" og Løgstrups "Den etiske fordring"?

Diskussion

A. Diskutér i hvilke sammenhænge jeres etik bliver udfordret i mødet med andre. Hvorfor?

B. Vil man altid kunne agere efter "Den etiske fordring" eller "Den gyldne regel"? Hvorfor/hvorfor ikke?

Supplerende materialer:

<https://www.kristendom.dk/troens-hovedpersoner/k.-e.-løgstrup-1905-1981>

<https://www.youtube.com/watch?v=qZTkygBAkz4>

https://denstoredanske.lex.dk/den_etiske_fordring_

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Præsentation af podcastafsnit:

Som både pædagogisk assistent, social- og sundhedsassistent og almindelig borger er egenskaber som nysgerrighed, tolerance og åbenhed ekstremt vigtige i mødet med andre.

Men nogle gange er det nemmere i teori end praksis – for mødet med mennesker der er fysisk, psykisk eller holdningsmæssigt anderledes end os selv kan skubbe til vores grænser.

Maria på 25 år og Stina på 34 år går begge på en social- og sundhedsskole, og de mødes i podcasten med Antoniett Pharao, som har muskelsvind.

Antoniett svarer ærligt på alle spørgsmål - fra sygdom og sex til livet med hjælpere og tanker om livskvalitet.

Vi skal også høre fra tidligere folketingspolitikker og nu stifter af foreningen brobyggerne Özlem Cekic. Hun har startet konceptet dialogkaffe op, og her mødes hun med mennesker, som hun er uenige med for at drikke en kop kaffe og tage en snak.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 10

Afsnittets relation til verdensmål 10:

Verdensmål 10 handler om mindre ulighed, om forståelse for andres forudsætninger og muligheder i tilværelsen. Det at møde en anden person, og måske en person, der har andre livsvilkår end sig selv, rummer en gensidig tillid til, at man vil hinanden det godt.

Fag:

Psykologi (PAU)

Niveau:

Hovedforløb

Forudsætninger:

At eleven har lyttet til afsnittet forud for undervisningen.

Formål + kernestof:

At eleven kommer til at reflektere over sine egen personlige og faglige kompetencer i mødet med andre mennesker.

Eleven kan anvende viden om udviklings- og socialpsykologi til selvstændigt at understøtte målgruppens identitetsdannelse og evne til at indgå i relationer og sociale fællesskaber.

Eleven kan anvende viden om udviklingsforstyrrelser, funktionsnedsættelser samt misbrugsproblematikker, til at arbejde ressource orienteret med den pædagogiske målgruppe.

Psykologi & identitetsdannelse.

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Øvelser:

A. Fordomme og generaliseringer

Eleverne skal gå på opdagelse i deres egne fordomme ved at se på billeder af mennesker der er fysisk, psykisk eller holdningsmæssigt anderledes end dem selv. Derefter skal de i grupper diskutere, hvordan disse fordomme kan påvirke deres medmenneskelighed i mødet med andre, hvis ikke de er sig dem bevidst.

B. Det socialpsykologiske menneskesyn

Eleverne skal i grupper diskutere det socialpsykologiske menneskesyn og komme med eksempler på, hvilken betydning det har for Antonietts identitetsdannelse.

C. Relationer og fællesskaber

Diskutér i grupper hvad Antonietts fortæller om betydningen af de relationer og fællesskaber, som hun er en del af.

D. Ressource syn

Eleverne skal i grupper diskutere fordele ved et ressource fokuserende perspektiv vs. et problemfokuserende perspektiv i mødet med andre.

E. Dit personlige og faglige udbytte

Hvilke gode råd tager du med dig videre? Begrund dine valg.

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Præsentation af podcastafsnit:

Som både pædagogisk assistent, social- og sundhedsassistent og almindelig borger er egenskaber som nysgerrighed, tolerance og åbenhed ekstremt vigtige i mødet med andre.

Men nogle gange er det nemmere i teori end praksis – for mødet med mennesker der er fysisk, psykisk eller holdningsmæssigt anderledes end os selv kan skubbe til vores grænser.

Maria på 25 år og Stina på 34 år går begge på en social- og sundhedsskole, og de mødes i podcasten med Antoniett Pharao, som har muskelsvind.

Antoniett svarer ærligt på alle spørgsmål - fra sygdom og sex til livet med hjælpere og tanker om livskvalitet.

Vi skal også høre fra tidligere folketingspolitikker og nu stifter af foreningen brobyggerne Özlem Cekic. Hun har startet konceptet dialog kaffe op, og her mødes hun med mennesker, som hun er uenige med for at drikke en kop kaffe og tage en snak.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 10

Afsnittets relation til verdensmål 10:

Verdensmål 10 handler om mindre ulighed, om forståelse for andres forudsætninger og muligheder i tilværelsen. Det at møde en anden person, og måske en person, der har andre livsvilkår end sig selv, rummer en gensidig tillid til, at man vil hinanden det godt.

Fag:

Pædagogik (PAU)

Niveau:

Hovedforløb

Forudsætninger:

At eleven har lyttet til afsnittet forud for undervisningen

At eleverne har været i mindst én oplæringsperiode.

Formål + kernestof:

At eleven kommer til at reflektere over sin egen faglige og personlige kompetencer i mødet med andre mennesker. At eleven reflekterer over hvordan praksis både kan skabe og støtte eller hæmme børnefællesskaber.

Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiske målgruppe samt reflektere over den professionelles ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet.

Eleven kan anvende viden om fællesskaber, inklusion og mangfoldighed til selvstændigt at understøtte sociale fællesskaber og inkluderende miljøer.

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Øvelser:

A. Individuel refleksion over egen mestring i anerkendelsen:

I forhold til den norske psykolog Anne-Lise Løvlie Schibbyes teori om anerkendende relationer, fordrer anerkendende relationer følgende mestringer:

At lytte

At forstå

At acceptere

At tolerere

- Reflektér over hvilke af de fire mestringer du finder naturlig, og hvilke du udfordres i?
- I hvilke situationer er det let, og i hvilke situationer er det svært at mestre dem?
- Har du oplevet kollegaer, hvor du har tænkt de ikke besidder en af mestringerne?
- Har du oplevet ikke at blive anerkendt i din praktikoplæring?

B. Gruppe arbejde.

Refleksion over oplæringsinstitutionens rammer og pædagogiske muligheder ift. at være inkluderende og mangfoldig.

Dialogkort kan findes på EMU, dagtilbud, børn i udsatte positioner, Viden og inspiration, Fri for Mobberi:

https://www.friformobberi.dk/wp-content/uploads/2022/11/1669_Dialogkort_148x105.pdf

Supplerende materialer:

[Video af: "Et inkluderende grundsyn i praksis "Udvikling i fællesskaber"](#)

[Bedre børnemiljø, EMU](#)

[PDF: Skab rum der virker](#)

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Præsentation af podcastafsnit:

Som både pædagogisk assistent, social- og sundhedsassistent og almindelig borger er egenskaber som nysgerrighed, tolerance og åbenhed ekstremt vigtige i mødet med andre.

Men nogle gange er det nemmere i teori end praksis – for mødet med mennesker der er fysisk, psykisk eller holdningsmæssigt anderledes end os selv kan skubbe til vores grænser.

Maria på 25 år og Stina på 34 år går begge på en social- og sundhedsskole, og de mødes i podcasten med Antoniett Pharao, som har muskelsvind.

Antoniett svarer ærligt på alle spørgsmål - fra sygdom og sex til livet med hjælpere og tanker om livskvalitet.

Vi skal også høre fra tidligere folketingspolitikker og nu stifter af foreningen brobyggerne Özlem Cekic. Hun har startet konceptet dialogkaffe op, og her mødes hun med mennesker, som hun er uenige med for at drikke en kop kaffe og tage en snak.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 10

Afsnittets relation til verdensmål 10:

Verdensmål 10 handler om mindre ulighed, om forståelse for andres forudsætninger og muligheder i tilværelsen. Det at møde en anden person, og måske en person, der har andre livsvilkår end sig selv, rummer en gensidig tillid til, at man vil hinanden det godt.

Fag:

Kommunikation (PAU)

Niveau:

Hovedforløb

Forudsætninger:

At eleven har lyttet til afsnittet forud for undervisningen.

At eleverne har viden om generel kommunikationsteori, anerkendende kommunikation, non-verbal og verbal kommunikation.

Formål + kernestof:

At eleven både reflekterer over egne faglige og personlige kompetencer i mødet med andre mennesker, samtidig med at eleven afprøver og øver disse kompetencer.

At eleven inviterer på "dialogkaffe på ny måde".

Eleven anvender viden om kommunikationsteori og metoder til at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kollegaer og andre fagpersoner. Eleven kan anvende viden om verbal og non-verbal kommunikation til at indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe. Eleven kan anvende viden om betydningen af at kommunikere anerkendende i den professionelle relation og dialog med familie og pårørende.

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Øvelser:

Det er vigtigt, at eleven ikke på forhånd har kendskab til hele øvelsen, hvilket betyder, at eleven først skal svare på opgave A før resten af opgaven afsløres.

Eleverne arbejder individuelt i denne øvelse.

A. Refleksion

Eleven reflekterer over hvilket erhverv, eleven enten finder ubehageligt, usympatisk, uforståeligt at nogen vil have eller måske ulækkert.

Eleven skriver erhvervet op og laver en kort skriftlig begrundelse for hvorfor netop dette erhverv.

B. Interview

Eleven skal lave en aftale om interview (dialog kaffe) med en fagperson, der har netop det erhverv, som eleven har valgt.

C. Udarbejdelse af spørgsmål

Eleven udfærdiger en række spørgsmål, der skal ligge til grund for interviewet.

Spørgsmålene skal give eleven viden om, hvorfor fagpersonen har valgt erhvervet, være nysgerrig på sine egne udfordringer ift. faget (det skriftlige svar bør her bruges som udgangspunkt for elevens undren) samt søge generelt viden om faget.

D.

Interview: eleven dokumenter interviewet med fx noter, film, fotos eller voice recording.

E.

Efter interviewet udarbejder eleven en formidling med udgangspunkt i følgende:

- Refleksion over egne udfordringer; har noget ændret sig, hvilken betydning har mødet haft.
- Viden om erhvervet; hvilke fordomme blev gjort til skamme, hvilke blev indfriet, hvad var nyt ift. erhvervet/jobindhold osv.

Supplerende materialer:

[Karl Tomms spørgsmålstyper](#)

[Brobyggerne - Center for Dialogkaffe, hjemmeside.](#)

Center for Dialogkaffe har udviklet et spil, som bestilles hjem. Pris kr. 249,-
<https://brobyggerne.dk/vare/brobyggerspil/>

Her trænes samtalen, hvor intet er rigtigt eller forkert, og hvor der deles holdninger og meninger, så vi bliver klogere på hinanden.

Bruges til dialog i grupper, som aktivitet på 30 min. til 2 timer.

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Præsentation af podcastafsnit:

Som både pædagogisk assistent, social- og sundhedsassistent og almindelig borger er egenskaber som nysgerrighed, tolerance og åbenhed ekstremt vigtige i mødet med andre.

Men nogle gange er det nemmere i teori end praksis – for mødet med mennesker der er fysisk, psykisk eller holdningsmæssigt anderledes end os selv kan skubbe til vores grænser.

Maria på 25 år og Stina på 34 år går begge på en social- og sundhedsskole, og de mødes i podcasten med Antoniett Pharao, som har muskelsvind.

Antoniett svarer ærligt på alle spørgsmål - fra sygdom og sex til livet med hjælpere og tanker om livskvalitet.

Vi skal også høre fra tidligere folketingspolitikker og nu stifter af foreningen brobyggerne Özlem Cekic. Hun har startet konceptet dialogkaffe op, og her mødes hun med mennesker, som hun er uenige med for at drikke en kop kaffe og tage en snak.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 10

Afsnittets relation til verdensmål 10:

Verdensmål 10 handler om mindre ulighed, om forståelse for andres forudsætninger og muligheder i tilværelsen. Det at møde en anden person, og måske en person, der har andre livsvilkår end sig selv, rummer en gensidig tillid til, at man vil hinanden det godt.

Fag:

Mødet med borgeren og patienten (SSA)

Niveau:

Hovedforløb

Forudsætninger:

Eleven skal have en baggrundsviden om FN's verdensmål. Podcastseriens prolog afsnit ville kunne give en hurtig indflyvning i dette.

Formål + kernestof:

Eleven kan anvende viden om forskellige former for målrettet kommunikation til at etablere, fastholde og afslutte en professionel relation i mødet med borgeren/patienten og de pårørende.

Eleven kan anvende viden om forskellige livsformer, livsfaser og livshistorier til at varetage en helhedsorienteret indsats i mødet med borgeren/patienten.

Eleven kan anvende viden om kommunikation og betydning af ligeværdige relationer til at reflektere over etiske dilemmaer og handle empatisk i mødet med borgeren/patienten og de pårørende.

Eleven kan anvende viden om mestringsstrategier og motivationsfaktorer til at understøtte borgerens/patientens mestring af egen sygdom og rehabiliteringsproces.

Afsnit 8: Mødet med andre kan være udfordrende

Øvelser:

Holdet inddeles i grupper og tildeles hver et fagmål, som gruppen har fokus på, mens de lytter til podcasten.

Gruppen kobler relevante fagbegreber på, hvor de synes, det er relevant i forhold til podcasten.

Livshistorie, livsfaser, livsformer, professionel relation, kommunikation, empati, mestring.

Herefter skal grupperne orientere sig i verdensmål 10
<https://www.verdensmaalene.dk/maal/10>

Herefter fælles refleksion i forhold til hvordan verdensmål og jeres kommende praksis kan understøtte hinanden.

Afsnit 9: Demokrati i øjenhøjde

Præsentation af podcastafsnit:

Et vigtigt skridt mod dannelse og forståelse for vores samfund og demokrati, starter med at give børn medbestemmelse – og det er de særligt gode til i Hans Broges Parkens Børnehave, hvor Margit Hauge Johnsen er dagtilbudsleder.

Derfor er Helle og Ebru, som lige nu uddanner sig til pædagogisk assistent, taget på besøg i Hans Broges Parkens Børnehave for at lære mere om demokrati i øjenhøjde.

Her er der gode råd og kommentarer fra både børn og voksne.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 16

Afsnittets relation til verdensmål 16:

Et vigtigt skridt mod dannelse og forståelse for vores samfund og demokrati starter ved at give vores børn medbestemmelse. I Dagtilbudsloven paragraf 7, stk. 4 står følgende: "Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Fag:

Pædagogik (PAU)

Niveau:

Hovedforløb

Forudsætninger:

Eleven skal have hørt podcastafsnittet "Demokrati i øjenhøjde".

Formål + kernestof:

Eleven kan reflektere over den pædagogiske sektors historie og betydning for dannelse og opdragelse, herunder demokrati og medbestemmelse.

Eleven kan reflektere over egen pædagogiske praksis som en velfærdsopgave, der er styret af politiske retningslinjer og beslutninger, udmøntet i lokale retningslinjer på regionalt niveau, kommunalt niveau og på institutions niveau

Eleven kan anvende viden om fællesskaber, inklusion og mangfoldighed til selvstændigt at understøtte sociale fællesskaber og inkluderende miljøer.

Afsnit 9: Demokrati i øjenhøjde

Øvelser:

A. Begrebsøvelse

Eleven skal til de nedenstående fem begreber skrive tre ting ned, som eleven kommer til at tænke på, når eleven læser begrebet. Det skal være elevens umiddelbare tanke/reaktion, der skal skrives ned.

- Medbestemmelse
- Selvstændighed
- Dannelse
- Fællesskab
- Børneperspektiv

B. Søgning

Herefter skal eleven søge begrebet på nettet og skrive den første linje ned, der står om begrebet.

C. Refleksions øvelse

Eleven svarer på følgende spørgsmål:

- Hvad er du så blevet klogere på ift. emnet demokrati i børnehøjde?
- Hvilken betydning har det for din rolle som pædagogisk assistent?

Supplerende materialer

[Demokrati og medbestemmelse i børnehøjde | emu danmarks læringsportal](#)

[Demokrati: Her må børn bestemme | BUPL](#)

[Demokrati i dagtilbud | EVA](#)

Afsnit 10: Naturligvis - et nyt liv udenfor

Præsentation af podcastafsnit:

Store dele af vores liv opholder vi os indenfor – og ofte ved skærme. Men der er store muligheder i naturen, som understøtter både udvikling, læring og trivsel.

Det forklarer naturterapeut Pernille Vibholm i det her afsnit, hvor hun har inviteret på kaffe i et shelter i skoven.

Du møder også Janne, som til hverdag er dagplejemor med et stort blik for naturen – mens hun pt. læser til pædagogisk assistent.

I afsnittet kan du høre om forskningen bag, samt hvordan man kan bruge naturen både sundhedsfagligt og pædagogisk.

Endelig får du også gode råd til, hvordan du selv kan skabe et nyt liv med mere natur.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 3

Afsnittets relation til verdensmål 3:

Sundhed og trivsel hænger unægteligt sammen, og de er én af grundstenene for, at vi som mennesker kan fungere. Sundhed findes i både krop og sind, og her kan naturen medvirke til trivsel på begge fronter. Naturen kan være med til at understøtte både udvikling, læring og dannelse for både børn, unge og ældre.

Fag:

Natur & Udeliv (PAU)

Niveau:

Hovedforløb

Forudsætninger:

Eleverne skal have kendskab til verdensmål 3 samt have hørt podcastafsnittet "Naturligvis - et liv udenfor".

Formål + kernestof:

At give eleverne indblik i hvordan de kan bruge uderummet og opleve en sikkerhed i, hvad de kan med målgruppen i naturen i deres praksis.

Eleven kan anvende viden om kognitiv og motorisk udvikling, bevægelse, krop og udeliv til at igangsætte fysisk udviklende aktiviteter.

Eleven kan målrettet planlægge, udvikle og begrunde innovative pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum.

Eleven kan vurdere og begrunde inddragelse af friluftspolitik og lokale naturvejledningstilbud til at igangsætte friluft aktiviteter målrettet den pædagogiske målgruppe.

Afsnit 10: Naturligvis - et nyt liv udenfor

Øvelser:

A. Opstartsovelse, indenfor

Eleverne har hver et stykke papir og en blyant.

- Eleverne bedes om at skrive så mange forskellige muligheder deres klasselokale giver for leg og aktivitet. Max. 5 min.

B. Opstartsovelse, udenfor

- Eleverne går udenfor. De får et nyt stykke papir og skal have en blyant med ud, og de skal nu finde et sted i "skolegården". Eleverne skal nu skrive alle de aktiviteter, som uderummet giver af muligheder for leg og aktiviteter. Max 5 min.

Pointe: Ofte kan eleverne finde mange flere lege og aktiviteter i uderummet end i klasseværelset.

C. Eleverne skal med udgangspunkt i den institution og målgruppe, de skal ud i, i praktik:

- Undersøge mulige naturvejledningstilbud.
- Undersøge hvilke naturoplevelser der er muligt i nær- og lokalområdet.
- Planlægge et besøg i naturen, med udgangspunkt i fag mål 1: at anvende naturen som sanserum, læringsrum og/eller oplevelsesrum.
- Planlægge en aktivitet i naturen på institutionens legeplads, med udgangspunkt i fag mål 1: at anvende naturen som sanserum, læringsrum og/eller oplevelsesrum.

Supplerende materialer

[Miljøstyrelsens regler for færdsel i naturen:](#)
[Regler i naturen \(mst.dk\)](#)

[Der kan hentes inspiration her:](#)
[Kriblekrable - Naturvejledning Danmark](#)
[skoven-i-skolen.dk |](#)

Afsnit 10: Naturligvis - et nyt liv udenfor

Præsentation af podcastafsnit:

Store dele af vores liv opholder vi os indenfor – og ofte ved skærme. Men der er store muligheder i naturen, som understøtter både udvikling, læring og trivsel.

Det forklarer naturterapeut Pernille Vibholm i det her afsnit, hvor hun har inviteret på kaffe i et shelter i skoven.

Du møder også Janne, som til hverdag er dagplejemor med et stort blik for naturen – mens hun pt. læser til pædagogisk assistent.

I afsnittet kan du høre om forskningen bag, samt hvordan man kan bruge naturen både sundhedsfagligt og pædagogisk.

Endelig får du også gode råd til, hvordan du selv kan skabe et nyt liv med mere natur.

Tilknyttet verdensmål: Verdensmål 3

Afsnittets relation til verdensmål 3:

Sundhed og trivsel hænger unægteligt sammen, og de er én af grundstenene for, at vi som mennesker kan fungere. Sundhed findes i både krop og sind, og her kan naturen medvirke til trivsel på begge fronter. Naturen kan være med til at understøtte både udvikling, læring og dannelse for både børn, unge og ældre.

Fag:

Psykologi (STX)

Niveau:

B & C

Forudsætninger:

Eleverne skal have kendskab til verdensmål 3 samt have hørt podcastafsnittet "Naturligvis - et liv udenfor".

For at eleverne kan lave øvelserne til podcasten, er det en fordel, hvis de har et grundlæggende kendskab til personlighedspsykologi + stress og coping.

Formål + kernestof:

At eleverne får kendskab til emnet 'sundhedspsykologi', som især kan være relevant for større skriftlige opgaver, eller hvis eleverne overvejer at gå videre på en sundhedsfaglig eller pædagogisk uddannelse.

- Menneskets udvikling, herunder betydning af arv, miljø, køn og kultur.
- Individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping.
- Sundhedspsykologi.
- Klinisk psykologi.

Afsnit 10: Naturligvis - et nyt liv udenfor

Øvelser:

A. Hvad er 'det gode liv'?

Teori og øvelser om begrebet lykke.

- Hvad består lykken af i psykologisk forstand?
- Hvilke komponenter indgår i lykkefølelsen?
- Hvad kan man selv gøre for at øge sin lykkefølelse? (Herunder kan inddrages viden og undersøgelser om forholdet til andre mennesker og til naturen).

B. Hvad viser den nyeste stress-forskning?

- Hvordan forebygges stress – for den enkelte og på arbejdspladsen?
- Hvilken rolle kan naturen spille i dette?

3) Hvilke behandlingsformer findes mod depression – og hvordan virker de?

Her er der fokus på at få et bredt og alsidigt billede af, hvad depression er, og hvorfor forskellige behandlingsformer kan virke forskelligt, alt efter den enkeltes sygdomsbillede. Både medicinsk og terapeutisk behandling undersøges – herunder også 'natur på recept'.

Supplerende materialer

<https://videnskab.dk/krop-sundhed/forskere-gaa-en-tur-i-skoven-for-at-forebygge-vinterdepression>

https://depressionsforeningen.dk/storage/4197464-Balance-1-2021_org.pdf

<https://videnskab.dk/krop-sundhed/studie-20-minutter-i-naturen-saenker-kroppens-stressniveau>

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/derfor-er-naturen-god-den-stressede-hjerne>

